

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVII.

НЕДЕЉА 10. ОКТОБРА 1899.

Број 37.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТИЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИКОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 „
За стране земље на годину 9 „

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Његово Величанство Краљ благоволео је Указом својим од јучерашњег дана одложити седнице Народне Скупштине, сазване у Нишу, за 1899 годину, до 30. Децембра ове године, а тога дана, да се Народна Скупштина састане у Нишу и продужи своје седнице.

Овај превисоки указ саопштава се грађанству ради знања.

Од Суда општине београдске 7 Октобра 1899 Абр. 7419 у Београду.

ОБЈАВА

Командант VII. пуковског округа, актом својим № 11.838 послао је суду овоме известан број војничких исправа за оне обвезнике, који до данас још исте нису примили с'налогом да их дотичним обвезницима суд оvd. на подпис преда.

Суд општине београдске, позива ниже именоване војне обвезнике, да одмах предстану суду општинском Војном Одељењу, да своје исправе приме, на случај да ко од ниже именованих обвезника није сада у Београду, да суду предстане најближи

му сродник, да за њега исправу прими, а ко овоме позиву неби следовао биће кажњен:

(Наставак)

51. Сима Ж. Јаковљевић кафеџија
52. Глигорије Јанићијевић кочничар на железници
53. Драгољуб М. Проклић ђак
54. Милорад Рајковић кочничар на железници
55. Стеван Ајзен молер
56. Никола Цветковић посластичар
57. Јован Коцка лимар
58. Јован Костић бунарџија
59. Исаак Арон Калдерон калфа трговачки
60. Ђорђе Ј. Матић у фабрици цигар-папира
61. Илија Марковић касанин
62. Благоје Миљковић рабаџија
63. Вељко Р. Филиповић калфа обућарски
64. Андрија Петровић надзорник дувана
65. Милорад Ј. Јаблановић калфа ковачки
66. Младен Чавић кочијаш
67. Војин М. Пантић чувар осуђеника
68. Гаврило Петровић ложач на железници
69. Чедомир Мурић контролор трошарине
70. Коста Васиљевић келнер
71. Јован Т. Стрлада калфа обућарски
72. Петар Милутиновић берберин
73. Јован Вуковић трговачки помоћник
74. Јефта Милановић трговачки помоћник
75. Живан Рајковић трговачки помоћник
76. Јован Станојевић желез приправник
77. Благоје Миловановић продавац дувана
78. Лудвик Кронаветер калфа обућарски
79. Сава Маринковић писар судски

80. Добривоје Предић порезник
81. Ђорђе Фотић прегледач робе
82. Милан Стањевић тргов. помоћник
83. Никола Радојковић кувар
84. Стојан Грубешкић служитељ
85. Љубомир Муњц слово-слагач
86. Виктор Мијатовић фијакериста
87. Миливоје Бојевић практ. рудар. одељења
88. Милан В. Петровић „ „ „
89. Јован М. Стевановић калдрџија „
90. Тоша Гаврић бакалин
91. Милутин Тадић практик. царински
92. Петар Јовановић бакалин
93. Љубомир Радосављевић калфа абаџиски
94. Милорад К. Петковић терзија
95. Петар Петровић пекар-келнер
96. Милош Најдановић у фабрици електричној
97. Божидар Живадиновић чинов. желез. директ.

98. Иван Ивановић лађар
99. Мита Јерковић чинов. железнички
100. Богић Секулић носач на железници
101. Јован С. Пеџија маневриста
102. Милутин Блажић кафеџија
103. Милан Матић калфа трговачки
104. Димитрије Димитријевић калфа трговач.
105. Властимир Лукић телеграфиста
106. Радован Пет Павловић свирач
107. Радомир Милосављевић богослов
108. Тодор Остојић тамбураш
109. Никола С. Петровић земљодел.
110. Стеван Васиљевић типограф.

(Наставиће се)

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по
СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО

КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

У Бару је Госпођа Јела Сандаљевица имала многе винограде, њиве и „маслице“ (бачије или уљанике?)¹⁾

Дубровчани су много посећивали Бар, одакле су у свој град довозили поглавито жито и где су имали своју колонију.²⁾ Дубровчани су у Бар увозили свакојаких ствари и при увозу плаћали царине 3%.³⁾ Док је Бар био под српском заштитом и сами су Барани похађали Дубровник, где су плаћали царине 2%.⁴⁾ Дубровчани 6. Јан. 1364. нечим обдарише барског архиепископа.⁵⁾

Понеке Баране Дубровчани су примали и у ред својих грађана¹⁾

Потпавши под Млетке, Бар и даље, погодбом од 19 маја 1443. г., задржа унутрашњу аутономију (на основу градеког статута) и само је признавао врховну власт дужда од Млетака.²⁾ За време Млечића на барском тргу продавала се со са млетачког острва Крфа.³⁾

Бар је јако пострадао у времену српско-млетачког ратовања, а још више под млетачком владавином од 1441 — 1571. г. Од негдашње 64. племићке породице остале само 12.⁴⁾

У XVI. в., још док Турци Баром не овладаше, трговина у Бару беше постала знатном. Из Скадра преко Бара у Млетке извозили се коњи, коже и восак, али је тај извоз био незнатне вредности. Становништва је свега била 2.500 и о карактеру Барана, Срба и православних Хришћана, Ђустинијани, Венерије и Контарени, Диедо, Боно и Ерицо, неповољно се изражавају.⁵⁾

Барани су онда много били узнемиравани од оближњег ратоборног племена Мркојевића, који су им племените војке секли, усеве палили и њих убијали,¹⁾ а малена градска посада од једног contestabile - а и 40 момака не могаше томе стати на пут.²⁾ За одбрану Бара беше у XVI в. подигнута у приморју на стрмом брду у близини Бара тврђавица *Спиза* (Spizza).³⁾

У XVII. в. Бар се није ни мало подигао. По Марину Биџију (1610 г.) Маријану Болици (1614 г.) и по двема католичким релацијама (1680 и 1685 г.) Бар је био у XVII. в. обична приморска утврђена варош са једва 2.500 становника.⁴⁾

У прошлом XVIII. в. Бар као да се мало подигао, јер патр. В. Бркић бележи да у предграђу има 1.000 кућа.⁵⁾

città anime 2.500, nomini da fatto bellicosissimi 500. Hanno questi Antivarini costumi barbarissimi, sono grintosi et naturalmente nemici dei foresti eri. Mon. Spest. v. XI. c. 236—237. — У релацији Г. Ерица и М. Вона (од 1559 г.) узима се да је свега у Бару 1624 становника. Јв. с. 4. — v. VIII. c. 17—18 (Венер и Конт.) у А. Диеда, v. XI. c. 6: Sono quei (Antivarini) natura feroce, patiscono ogni incommodo, vivono insieme con li loro animali, poveramente come pastori, sono di pede christiani serviana e heretica.

¹⁾ Mon. Spest. v. XI. c. 4., 17—18., 32—33.

²⁾ Јб.

³⁾ Јб. — Релација Леонарда Боланија од 1555 г. La fortezza de Spizza, guardia di Antivari, Budua et altri circumvicini luochi etc.

⁴⁾ Starine k. XII. c. 191.; k. XX. c. 65. — Theiner, Vet. Mon. Slav. Merid. t. II. §§ 228 и 233. c. 214 и 217.

⁵⁾ Споменик X. c. 52.

¹⁾ Mon. Spest. v. X. c. 58., 109.; v. XXVII. c. 34.; v. XXIX. c. 218.

²⁾ Mon. Spest. v. XXI. c. 172—173., 190—192.

³⁾ Јб. c. 192.

⁴⁾ Hstrassen c. 64.

⁵⁾ Ђустинијани, Giovanni Battista Giustiniani, Zuan Battista o Бару: ... Gli cittadini ora non hanno altro traffico che di cavalli, pellami, et cere, che conducono de Scutari a Venezia che è di poca importanza. Sono nella

¹⁾ Пуџић Спом. к. II. c. 122.

²⁾ Mon. Spest. v. X. c. 14., 17., 74.; v. XXIX. c. 23., 35., 189.

³⁾ Mon. Spest. v. XXIX. c. 186—187., 174.

⁴⁾ Mon. Spest. v. XXVII. c. 12.

⁵⁾ Mon. Spest. v. XXVIII. c. 1 de donando dom. AE. antibarensi unum ensenium de perperio X.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
23. Септембра 1899 г.

Председавао председник општине г. Никола Д. Стевановић; присуствовао члан суда: г. Коста Симић; од одборника били: г.г. Борђе Н. Соколовић, Коста Н. Јазаревић, Н. Спасић, Стојан Пајкић, Бура Ј. Пантелић, Ђока Тошић, Младен Николић, Марко С. Петровијевић, Дамјан Стојковић, Милан Арсенијевић, М. Штрбић, Трифун Ђорђевић, Јанаћ М. Јанковић, Д. Тадић, Ј. Алкалај Богоје Јовановић, Милов. Миленковић, Мијаило Миловановић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16. септембра тек. године и учињена је ова допуна,

у решењу КНБр. 536 на крају четврте алинеје додају се речи „и без икаквих терета.“

II

По прочитању акта Управе града Београда и њених одељака АБр. 6798, 6888, 6984, 6985, 6986, 6987, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да су му непознати: Мика Хајим Албахари син Аврама Албахари бак. олд., Милош Јевтовић каф. олд., Милутин Живић, тргов. помоћник, Драгутић Јанковић, памуклијаш, Милош Табаковић олд., Танасије Васиљевић зид. надничар, Милица жена Живка Ивковића олд. дрвара, Мијаило Стојановић пиљар и Анка жена Николе Михаиловића ткача; да су доброг владања а сиротног имовног стања: Љубомир Јовановић син Глише Јовановића, ковача и Андреја Батист бравар.

III

Председник износи одбору на мишљење молбу Петра Х. Поповића, апотекара, којом тражи уверење о породичном односу.

По прочитању те молбе СтБр. 2550, — одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

IV

По прочитању молбе Љубомира С. Петровића олд. сајције АБр. 5381, којом тражи да му

У овом веку до ослобођења, Бар се доста подигао од оног хрђавог стања у XVI и XVII. в. Имао је око 4.000 становника и базар од 140 дућана. Њиме су управљали наследни бегови. Важио је као морско пристаниште за Скадар и стовариште производа земаља из долине Дрима.

На пристаништу, удаљену од вароши три миље, налазили се магацини и један хан, у коме је била смештена царинарница, карантин и гостионица.¹⁾

У близини Бара, на морској обали налази се бенедиктовски манастир *Ратац* или *Света Богородица Ратачка*,²⁾ који је при крају XIII. в. засновала српска краљица Јелена и богато обдаривала са својим сином краљем Милутином.³⁾ Овај је манастир био на гласу у Приморју и био је доста богат. Имао је приличан домен и

1) Vjour. Voyage t. I. c. 343 A. Boué, Turquie t. II. c. 342., 377; t. III. c. 188.; t. IV. c. 546. — Recueil t. II. c. 170—173. — Wimmer. c. 156. Bos. Prijatelj k. III. c. 17—18. — Nuacinthe Hecquard: Histoire et description de la haute Albanie ou Guégâtie. Paris c. 34 — 37 — Г. М. Макензијева и А. П. Ирбијева Путовање по словенским земљама Турске у Европи. Превео Ч. Мјатовић Београд 1868. г. с. 406—407. — Споменик XXXI. с. 133 (Шуквиљ).
2) У спом. и путоп. *Abbazia, Abadia, Gietid di Sancta Maria de Rotazzo, Rataz, Roccz, Rotezo, Roteza, Rothetio, Rotocio, Rothetio, Rotetium, Rotetium, Rotetium, Roccz, Rotezo, Rotezo, Rhotetium, Rotetio, Rotezo, Rotez, Rotezium, Retez, Retez, Rotec, Roccz, Roccz.*
3) Hstrassen c. 64. Mon. Serb. §§ 63 и 183. с. 67—69., 193.

општина прода једно парче земљишта регулационог фонда у Господар Јовановој улици и мишљења грађевинског одељења ГБр. 2143, — одбор је решио,

да се Љубомиру С. Петровићу јувелиру олд. уступи једно парче земљишта регулационог фонда, које се налази у Господар Јовановој улици пред имањем г. Петровића, а које мери 70, 48 м.² по процени, која се претходно има изнети одбору на решење.

При процени тога земљишта да се узму за мерило цене, по којима је остало земљиште регулационог фонда продавано као и вредност околног имања.

V

Председник износи одбору на решење молбу Светозара М. Влајковића вештачког столара.

По прочитању те молбе АБр. 6591, — одбор је одлучио,

да се Светозару Влајковићу, вештачком столару, допусти, да на општинском празном плацу у улици Косанчићев венац може подићи шупу за смештај своје грађе, ако подизање исте одобри грађевински одбор, коју, да буде дужан у свако доба кад општина захте, да о своме трошку поруши и општини врати земљиште.

Кирију за послугу овим земљиштем одредиће суд.

Скренути пажњу г. Влајковићу на ту околност, да општина може лако у току идуће године тај плац продати.

VI

По прочитању молбе Филипа Васиљевића, дрварског трговца АБр. 6530 којом тражи, да му се допусти, да до 1. Маја 1900 год. остане са својим дрварским слагалиштем на месту где је до сада био, — одбор је решио,

да се ова молба одбаци.

VII

По прочитању акта министарства војнога АБр. 5364 и мишљења трошаринске управе АБр. 5613 и извешња Управе сталног профијант слагалишта дунавске дивизије АБр. 5921, — одбор је решио,

своје манастирске људе.¹⁾ Манастирски су људи често одлизили у Дубровник својим пословима а црквени оци су из Дубровника добављали потребне свете утвари.²⁾ У XVI в. за одбрану манастира беше подигнут градић *Ратац* (*castello di Rotezzo*).³⁾ У XVII. в. имао је манастир под собом равницу *Луг* (6 миља дугу, 3 широку) са неколико села, која су плаћала манастиру ¹/₃ или ¹/₅ од својих прихода.⁴⁾ За време Турака овај су манастир посећивали и Срби и Арбанаси, заборављајући на своју народну мржњу и религијске разлике.⁵⁾

Сем Бара у Приморју је било још једно знаменито трговинско место а то је *Уцињ*.

Уцињ (виз. *Ἐλκύνιον, Ὀλκύνιον*; у спом. и путоп. *Dulcigno, Dolcigno, Dulcignum*

1) Mon. Spect. v. XXI. c. 15. У уговору између Деспота 11. Новем. 1426. овако су обележене границе Манастира Ратачког. *Item dechiaremo li confini de Sancta Maria de Roccz commençando de Mostrez confina cum la Scua, e confina cum Milos Mazuppa e in zima de la montagna, et anchora Lineberd.*
2) Mon. Spect. v. XXVIII. c. 66. 4 — XI — 1366. Min. Cons. ослобађа опате ратачке царине 10 пп. за извезене путаре и пехаре. — Mon. Spect. v. XXVII c. 298. Дубр. кнез Nic. de Saraaha 1363. г. допустити Рачанима слободан долазак у Дубровник.
3) Mon. Spect. v. XI. c. 118.
4) Starine k. XII. c. 173 (М. Волиц); к. XX c. 66., 81—83.
5) Hecquard, N. Albanie c. 40. — Гласн. к. XXXII c. 164—167. И Јасребов; Подаци с. 146—151. — П. Ровинскиј, Черногорја въ ея прошломъ и настоящемъ. II. т. д. Томъ I. Санктпетербургъ 1888. с. 493, 794. —

да се Данилу Стевановићу марв. трг. врати сто тридесет динара, колику је суму кауцирао код Управе трошаринске на име трошаринске таксе за продатих 122 ком. јагањаца држави за војску.

VIII

Председник износи на решење одбору молбу Јанаћка Костантиновића којом тражи, да му се изда под закуп празан плац регулационог фонда постојећи између доњег дела дубровачке улице и улице Високог Стевана позади имања г. Живка Кузмановића званог „Грчки краљ“ по годишњу цену од 12 дин. с тим да о свом трошку исти загради. —

По прочитању те молбе АБр. 4179, — одбор је одлучио,

да се ова молба одбаци, а да се нареди г. Костантиновићу, да из плаца исели своје ствари, пошто их је раније без допушта у исти унео.

IX

По прочитању молбе Косте Васиљевића олд. димничара реона топчидерског, АБр. 6760, којом тражи, да му се дода од реона кварта врачарског извесан део, — одбор је одлучио,

да се суд општински извести о поданству Васиљевићевом, као и о томе, како се је опходно према грађанству као димничар у Крагујевцу и Ваљеву, па да према томе и молбу ову оцени и о њој решење донесе.

X

Председник саопштава одбору, да се изабрана комисија за ревизију плана регулационог код великих басанака није могла никако састати због осуствовања појединих чланова комисије, с тога предлаже, да се у ову комисију изабере друга лица.

По саслушању овога, — одбор је изабрао,

у комисију за ревизију регулационог плана код великих басанака одборнике г.г. М. Савчића, Милутина Ј. Божића и Стевана Марковића, а ако овај не буде пристао, онда Ђорђа Соколовића.

XI

По прочитању акта црквено-школске јеврејске општине сепардског обреда АБр. 5662 и

Dulcinius, Dulcignum, Dolcigno, Dulcineum, Doleegnum, Dulzigno, Dolcignum, Dolcinium Dulciuinum, Olcigno, Ulcinius, Olchinius, Helcinius, Eulgum, Odsing, Dulsedine, Colehiniu, Ulcignum, Olsignio, civitas Liciniatensis. Љцињ, Оцињ; у нар. песм. *Улџин, Вуџињ, тур. Олгун; арб. Улџин*)

Уцињ је вероватно из јелинске епохе, по Плинију, који бележи ову историју постања. Колхиџански краљ Аста посла у потеру за Јазоном свог сина Ансирту, који би убијен на једном од јадранских острва. Тада Колхиџани, лишени свог вође, не хтедохе се вратити. На континенту поред мора засноваше град и додаше му своје име, *Colechinium, Olhinium*.¹⁾ Ова, можда историјска, бојка сведочи да је Уцињ из јелинске перiode и да је колонија Јанаца, који су у Колхиди засновали Трапезунат.

У XIV и XV в. Уцињ је важио као доста знатан трг тамо у нашем приморју, особито као трг масла и жита.²⁾ Трговци Уцињани виђали се на дубровачком тргу, где су плаћали на име царине 2%.³⁾ Уцињани су имали чак имања у Дубровнику.⁴⁾ Дубровчани 6. Септ. 1333. примише за свог грађанина једног Уцуњанина.⁵⁾ И Дубров-

1) Hecquardt, N. Albanie c. 41.
2) Mon. Spect. v. XXI. c. 126.
3) Пуцић, Спом. к. I. § § 8—10 с. 5—6.—Mon. Spect. v. X. c. 267.; v. XIII. c. 306.; v. XXVII. c. 92., 105.; v. XXVIII c. 32., 33; v. XXIX. c. 23.
4) Mon. Spect. v. XXVIII. c. 363.
5) Mon. Spect. v. XXIX. c. 363.

извештаја гробљанског одбора АБр. 7190 и акта општине Јевреја ескенаског обреда АБр. 7191, — одбор је одлучио,

да се одржи у снази одборско решење донето у седници одборској од 22 Јула 1899. АБр. 4962 по овој ствари; и да се исто у свему изврши према погодбама, у том решењу изложеном.

ХП

Председник саопштава одбору да је суд решењем својим од 7 VIII-99 АБр. 5481 решио да се набаве три содомера за контролисање количине израђене соде и да је набавка и извршена. —

По саслушању овога и по прочитању извештаја члана суда г. Косте Симића и управника трошарине г. Милана Симића о набавци и инсталацији содомера у содним фабрикама АБр. 6957, — одбор је решио,

одобрава се набавка ових содомера и овај начин контролисања количине израђене соде.

Одобрава се и предложени начин наплаћивања трошарине на соду по литру а не по сифону као што је до сада рађено с тим, да се трошарина наплаћује по једанаест динара и двадесет и пет пара дина. од сто литара, која сума одговара до сада наплаћиваној суми по сифону, све докле, док ново предложена тарифа, да се трошарина наплаћује по две и по паре динарске од сифона не буде од више власти одобрена, па кад се то одобрење добије, онда да се наплаћује трошарина на соду шест динара од сто литара.

ХШ

Председник саопштава одбору да је пијаца Цветни трг прешла од 1. Септембра тек. год. у општинеке руке.

По саслушању тога саопштења и извештаја комисије за пријем те пијаце од Друштва за улепшавање Врачара АБр. 6777, — одбор је решио,

усваја се у свему извештај комисије за пријем пијаце Цветни трг од друштва за улепшавање Врачара, а на име:

1) да се дућани мали који вуку по 12 дин. кирије месечно одкажу закупцима

за 1 новембар тек. год. и путем јавне лиценције издаду под закуп.

2) да се остали дућани оставе под закуп садашњим закупцима под истим погодбама под којима су их под закуп од Друштва узели, а за време до 1 Јануара 1900 год. а да се од тога дана издаду под закуп јавном лиценцијом.

3) да се леденица Цветног трга оправи и задржи за општинску потребу, и

4) да се пијачарина од сељака и осталих, који на пијаци своје производе продају, наплаћује као и на Великој пијаци.

XIV

На предлог суда општинског ГБр. 2215, — одбор је решио,

одобрава се накнадни кредит од осамнаест хиљада динара за исплату радова око насипања барџе Венеције.

Овај кредит, да падне на терет овогodiшњег вишка трошаринских прихода, пошто се претходно издејствује надлежно одобрење.

XV

Одборник г. Никола Спасић пита председника шта је са зајмом односно канализације и осталих великих радова?

Председник одговара,

да је ова ствар застала услед извесних незгода које су отклоњене али да је сада предузео нужне кораке ради решења овог питања. Осим тога решење ове ствари зависи и од државне власти, која према закону има право да у решавању узме учешћа.

XV

Одбор је одлучио,

да се молба Светозара Стојадиновића и Пере А. Јовановића за регулацију њихових имања одложе за прву седницу за овом. —

О Г Л А С

Према одобрењу г. Министра грађевина држаће управа града Београда јавну усмену лиценцију у своме грађевинском одељењу, у згради општинског суда на дан 11 октобра тек. год. у 11 часова пре подне за **оправку зграда Велике школе и Ботаничке баште.**

Предрачунска је сума овог посла 4163.73 дин., а кауција износи шест стотинадин. у готовом новцу, вредећим папирима или интабулацији, према закону.

Позивају се предузимачи да дођу и лиценцирају.

ГБр. 937. Од грађевинског одељења Управе гр. Београда 2 Октобра 1899 год. у Београду.

О Б Ј А В А

Према одобрењу господ. Министра народ. привреде од 10. септембра тек год Пбр. 4650 држаће се ове године тродневни **панађур** у вароши **Свилајнцу** а на дан 26. 27 и 28. октобра тек. год на коме ће се поред стоке и рогате марве продавати и сви дозвољени разни производи ово земаљски.

Од суда општине свилајначке 26. септемб. 1899. год. у Свилајнцу. Бр. 4422.

О Б Ј А В А

Као прошле тако и ове године држаће се у општини **Велико Лаоској тродневни панађур** у дане 26, 27. и 28. октобра тек. год. на коме ће се поред стоке продавати и сви овоземаљски производи законом дозвољени.

Ово се саопштава како купцима, тако продавцима ради знања.

Из канцеларије суда општине Вел. Лаоске 21. Септембра 1899. год. у В. Лаолу, Бр. 1255.

чани су много похађали Уцињ, да на његову тргу по јефтину цену купе жито а протуре у млетачка места своју со. Преко Уциња су Дубровчани ишли дубље у Српску Земљу „cum pannis, fustaneis et aliis rebus“ а отуда враћали стоку, восак, жито и др. сировине.¹⁾ У Уцињу су Дубровчани имали многе дужнике.²⁾ И Млечани су посећивали Уцињ, где су имали колонију и консула.³⁾

Уцињ је самостална општина под управом кнеза и „Zudexi (iudici, consilierii) de Dulcigno de compagna“ а на основу градског статута.⁴⁾ Општинска је деоница тада почињала „a S. Serzi di Satuxa fin a S. Elia e S. Vladimir a S. Maria in la val de Romano e soto li Bigazi fin a S. Zuane e tuta la balta be zivrano fin per mezo a la pietra del Zalo.“⁵⁾ У XV. в. помиње се уцињска бискупија.⁶⁾ У Уцињу се Ђорђе Страцимировић често бавио.⁷⁾

¹⁾ Mon. Spect. v. V. c. 6.; v. X. c. 8.; v. XXVIII. c. 88., 113., v. XXIX. c. 23. 35, 195., 259., 262.

²⁾ Mon. Spect. v. XXVII. c. 223.

³⁾ Mon. Spect. v. IV. c. 109., 245.

⁴⁾ Mon. Spect. v. V. c. 84—86. e. v. XXI c. 16. che i conti de Dulcigno debia Zudegar in siemecum i zudezi de Dulcigno secondo se debiam nelstatuto.

⁵⁾ Mon. Spect. v. V. c. 84—86.

⁶⁾ Јб. c. 69—70.

⁷⁾ Mon. Spect. v. IV. c. 350—351. У Уцињу 10 Нов. 1895. пише повељу којом предаје Млечима Скадар, Дриваст и др. Из Уциња 31 маја 1896 г. јавља Млечима да

За време Немањића и Балшића у Уцињу се, по калупима из Дубровника,¹⁾ ковао новац. Данас је познат један егземпляр Уцињског новца.²⁾

У XVI. в. Уцињ беше изгубио од своје старе трговинске славе. Пад његов започет је; вероватно, 1444. г., када јако пострада од земљотреса.³⁾ По Ђустинијанију (1553. г.) Уцињ је имао 1.600 становника који су се делили у племиће, грађане и раденике. Па ипак, тако мален, он је важио као посредничко трговачко место између Турске и Млетачке Републике.⁴⁾

Турци заузеше Уцињ од Млетака 1571 г., па га колонизоваше Турцима корсарима и левентама. Српско се становништво разбегну и после неког времена усуди се да се поврати на своје огњиште. Уцињани, заклоњени, јаким градским зидинама и потпомагани Турцима, брзо изађоше на велики глас као дрски морски разбојници.⁵⁾ Они

је победио Радича Црнојевића и даје млет. провидурима предао Скадар. Mon. Spect. v. IV. c. 379. — Уцињани му 1396. г. у Дубровник извезоше масло. Пуцић, I. c. 5.

¹⁾ Љубић, Novci c. XXIV.

²⁾ Ровинскиј, Черногорја т. I. c. 453.

³⁾ Mon. Spect. v. XXI. c. 209.

⁴⁾ Mon. Spect. v. VIII. c. 225—227.; v. XI. c. 5., 225.

⁵⁾ Вероватно да су Уцињани Срби заједно корсарили с Турцима, јер је то њима био „стари“, наслеђени занат. По једној белешци у дубровачким књигама, Mon. Spect. v. XXIX. c. 220—221., још 1326. помиње се уцињска пиратерија.

нападаху незаштићене приморске градове Јадранског мора, на обале Пуље и Сицилије и, у пркос млетачке убојне флоте и врховних провидура, хватаху и потопљиваху и саме млетачке трговачке бродове; заробљиваху приморце и продаваху их као робље. Они беху страх и трепет за прибрежне градове Јадранског Мора због њихова дрска гусарења по мору име *Уцињани* у XVII и XVIII. в. је било на далеко познато и страховито а код Турака веома цењено. (Једини, који се могаху мерити са овим пиратама беху *Сенски Ускоци*, који на својим лаким лађицама нападаху Уцињане натоварене богатом пљачком). Тек у овом веку, у новијем времену, када енглески бродови почеше бродити по Јадранском Мору, Аустрија разви по Јадранском Мору своју поморску силу. Уцињани бехе приморани да се оставе пиратства и да потраже живота од трговине и саобраћаја.¹⁾

¹⁾ О уцињском пиратству види: Hecquard H. Albanie c. 47—49. — Ровинскиј, Черногорја т. I. c. 481., 506—507. — Hstrassen c. 65. — König. Dalmatien, Nürnberg 1718. т. II. c. 261—262. — П. Соларић, Ново грађанско землеписаније и т. д. Венеција 1804, е. 451.—Starine k. XII. c. 173., 191. — Споменик II. c. 55., X. c. 18.; XXXI. c. 133. — Wimmer c. 156. — Bos. Prijat k III. c. 18 Bjour Voyage t. I. c. 343—344. Les Dulcignotes vivent de piraterie et sont les Algériens de l'Adriatique Toute la côte, depuis Dulcigno jusqu' à Budua est habitée par d' Intribides

О Г Л А С

Суд београдске општине издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп своје земљиште постојеће између Дунава и старе ботаничке баште.

Лицитација ће се држати на дан 20 Октобра тек. год. од 2 до 5. сати после подне у канцеларији економног одељења суда општинског.

Кауција 120 динара.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана: за време канцелариско, а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране Суда општине града Београда 30. Септембра 1899 год. АБр. 7139. у Београду.

О Г Л А С

Суд општине београдске издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп своје земљиште постојеће испод војног сењака и врачару.

Лицитација ће се држати на дан 19 октобра тек. год. од 2 до 5 сати после подне, у канцеларији економног одељења Суда општинског.

Кауција се полаже при лицитацији у 120 динара.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцелариско а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране суда општине града Београда 22. Септембра 1899 год. АБр. 6885 у Београду.

О Г Л А С

Суд општине београдске издаваће путем јавне, усмене лицитације под закуп,

у времену највеће своје пиратске славе Уцињ није био искључиво легло поморских разбојника. У XVII и XVIII в. он је водио доста знатну трговину. Био је познат као знаменит трг арбанашких сировина, особито жита. У Уцињу се много шверцовали турски коњи.¹⁾ Уцињ је тада имао до 10.000 становника.²⁾ У њему се налазио француски консулат.³⁾

Уцињска се трговина поче више развијати у овом веку. Већ 1818. г. трговачка њихова флота бројаше на 400 бродова. За време грчког устанка, у патраској експедицији, флота им пропаде, али се они брзо подиглоше. Трговали су поглавито сољу и успешно конкурисали и самом аустријском Лојду. Снабдевали су сољу арбанашке и црногорске крајеве. Ишли су трговинским пословима до Трста, Млетака, Крфа, Сицилије, Малте, Грчке.⁴⁾ И данас, када

marines et fournit les meilleurs matelots de la Turquie. — По млетачким споменицима у XVII. в. Дубровник је фаворизовао уцињску пиратерију. Rad. k. LIV. c. 70.

1) Mon. Spect. v. VIII. c. 231; v. XI. c. 5. (Диедо) c. 32. (Буст.) c. 115—116 — (ред. М. Вона и Г. Ерица, 1559);

2) König. Dalmatien c. 261—266. — Споменик X. c. 52. (В. Бркић)

3) Јанов Спом. Voyage t. I. (1675.) c. 88—89.

4) Dr. J. G. v. Nahn, Albanesische Studien. Jena 1854. c. 110—11. Die ganze Schiffsmansschaft besteht aus eingebornen türkischen Albanesen. Ein grosser Theil der duleignoten Schiffe ist mit dem Salzhandel beschäftigt, weschel, wie oben erwähnt, fast ganz in Jhren Händen ist. Die

оправку свију општинских возова и подкивање коња и то:

I. На дан 13 Октобра тек. год. од 2 до 5 сати по подне, што спада у ковачки, шлосерски, механички и коларски рад;

II. На дан 15 октобра тек. год. од 2 до 5 сати по подне, што спада у сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски рад; и

III. На дан 18 Октобра тек. год. од 2 до 5 сати по подне, што спада у подкивачки рад.

Лицитације ове држаће се означених дана у канцеларији економног одељења Суда општинског.

Кауције се полажу при лицитацији по 200. динара за сваки рад понаособ.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско, а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране Суда општине града Београда 15. Септембра 1899 год. АБр. 6545. у Београду.

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу еснафа димњичарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

Но ако је коме са извесних разлога немогуће допустити чишћење једнога дана, дужан је то без одлагања допустити другога дана у исто време.

Тако исто димњичар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

а) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат	0.40 динара
б) за чишћење димњака простог	0.20 "
в) " " " на два спрата	0.40 "

се стара уцињска пиратска и трговинска слава угасила, Уцињани, вешти и одважни морнари, живе од морепловства. Највише се баве на Бојани. Капетани и сва послуга на маленој црногорској трговачкој флотили су Уцињани Мухамеданци.¹⁾

Под Уцињом је био у Средњем Веку православни манастир св. Арханђела поред католичке цркве.²⁾

Јужно од Уциња протезао се Дрински Залив (Golfo dello Drino,³⁾ у који се уливала Бојана. Лево од уласка у Бојану дизао се бенедиктовски манастир San Nicolo de Drino или de Bojana.⁴⁾

Предео на С. од Бојане звао се *Забојана* (Asaboiana, Saboiana, Xaboiana, Saboiana, Xaboiana). У том пределу Забојани, на путу из Уциња у Скадар, на Језеру *Шасу* у које утиче река Међуреч или Мегуред, а које истиче у Бојану код св. Ђорђа (*Снерч*), налазила се знаменита варош Свач.⁵⁾

übrigen fahren zwischen Skodra, Triest und Venedig, und ihre Concurrenz auf diesen Lini-n wird unserer Marine bereits sehr empfin dlich. — Hecquard, H. Albanie c. 47—49.

1) Ровинскиј, Черногорја т. I. c. 203—205.

2) Hstrassen c. 65. — Mon. Spect. v. XXI. c. 16.

3) Hstrassen c. 65.

4) Jb.

5) Ровинскиј, Черногорја т. I. c. 361—362, 795. Ровински мисли, да ће данашње име језерета Шаса имати везе са именом некадање вароши Свача.

г) за чишћење гвозденог шпархерда	0.40 "
д) за чишћење зиданог шпархерда	0.40 "
ђ) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицама	1.— "
е) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више	0.40 "
ж) за чишћење фуруна с чунковима до два метра	0.20 "
з) за испаливање димњака	1.50 "
и) за чишћење типлова на пекарницама од типла	0.20 "

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајџије).

Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димњичар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на чијој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На полеђини признанице морају бити одштампане таксе из члана 16. правила.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, кодотичном ре-ји у јону занат упражњава.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

а) Гроб за децу — — — — —	7.— д.
б) Гроб за одрасле — — — — —	12.— д.
в) Мала гробница — — — — —	555.52 д.
г) Велика гробница III реда — — — — —	998.93 д.
д) Велика гробница II реда — — — — —	1099.93 д.
ђ) Велика гробница I реда — — — — —	1684.57 д.

II. Пажњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра — — — — —	6.— д.
б) Од акова — — — — —	0.30 д.

Свач (У спом. и путоп. Sudacia, Svacia, Soaco, Soacium, Suaz, Suacia, Suazzi, Svazi, Sfazzi, Suagium, civitas Svacensis; Свачь)

Све до XV. в. Свач је био знаменит трг и велико насеље, седиште католичке бискупије и један од главнијих далматинских градова.¹⁾ Ово знаменито трговинско место у XV. в. у непрестаним ратовима пропаде, док није прешло у развалине.²⁾ У XVI. в., по Ђустинијанију (1553. г.)³⁾ и по једном италијанском анонимном путописцу (1559 г.)⁴⁾ од знаменитог Свача постојале су жалосне развалине, измешане римским поменицима а по развалинама илжђикао коров.

(Наставља се)